

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy hétre

Egyes szám ára 4 kr

10 1: — kr.
5 " — " "
2 " 50 " "
1 " — " "

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Nagyobb sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzori hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin. don külön beiktatásért 30 kr.

Katonai iskola Debreczenben.

Debreczen, május 31.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter nagy jelentőségű törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, melynek lényege az, hogy a közöshadsereg tiszt és hadapród képző intézetében levő magyar királyi alapítványi helyek százhuszról kétszázötvenre emeltesse; továbbá, hogy egy honvédségi tiszti akadémia, két honvéd hadapród iskola és egy honvédségi főreáliskola állítassék fel és pedig ez iskolák közül három a vidéken, valamely fontos központot képező városban.

Magyar tan ny e l v ü t i s z t i katonai akadémiánk még ugyan nem lesz, hanem azért nagy a jelentősége a fenti vívmányoknak is, mivel e honvéd katonai akadémiában s hadapród iskolákban képezett növendékek felvehetők a közös hadsereg tisztikarába is, holott eddig ama egyoldalú fonák helyzet állott fent, a magyar érdekek nagy sérelmére, hogy míg a császári és királyi katonai iskolákban képezett tisztek előtt nyitva állott a magyar királyi honvédtiszti pálya is, addig a mi Ludovikánk kitűnően képezett jeles növendékei, tisztjei szinte sértő kicsinyléssel kivoltak zárva a közös hadsereg tisztikarából, hol semmitől sem rettegtek úgy, mint attól a szabad, határozott, becsületes magyar szellemtől, melynek a czopf-egy némely rezes spádés viselői szerint okvetlen *„rebellisnek”* is kell lenni.

Most a tavaszi szél, vagy lehet a

végso égető szükség, leolvasztott valamiké a jégből, mely osztrák jóakaróink szivét eddig minden hasonnemű jogos kéréseinkkel, követeléseinkkel szemben vértette. De ne igen keresgessük, mint jutottunk hozzájuk, hanem igyekezzünk azt alapköként felhasználni egy önálló magyar nemzeti hadsereg létesítésére, s növelésére s mi debreczeniek pedig elsősorban igyekezzünk azon, hogy e katonai iskolákból egyet a mi városunk számára megnyerhessünk . . .

Áldozatok árán jutand ez iskolákhoz a nemzet is, ha tehát Debreczennek is kell valamit áldozni, ne legyen fukar. Nagyváradon már megkezdették a licitációt az egyik katonai iskola elnyerésére, érdemként említve fel még a pakfong-város hü mamelukságát is, — mert csak idők kérdése, hogy a honvédelmi miniszter javaslata törvényerőre nyerjen, törvényként szentesítve legyen, akkor pedig mindjárt felmerül az a kérdés is, hogy hol is helyezték el ezeket az iskolákat? . . .

De nem csak Debreczennek magának, hanem a szomszédos, környékes Hajdu, Szabolcs, Szatmár, Bereg, Máramaros és a többi másfelsőbb megyéknek is nagy érdekük, hogy Debreczenben mint a legtermészetesebb központban, okvetlen, állítassék fel az egyik új katonai iskola . . . Hisz ép e vármegyék kisebb s nagyobb birtokosai voltak a régibb vitézi időkben azok, kik századokon keresztül lobogó zászlókkal vonultak az országot védő hadakba s voltak minden időkben az igazi kardra

s lótermett nemesi nép, kiknek fiai azért mai is, úgy hisszük, mint a legkíváncsiabbak választhatnák a katonai pályát. Szép pálya nyilna meg előttük. Az eke mellett vagy az irodákban úgy sem maradhatnak már mindnyájan, kevés az enyhelye a megkopott aranyos czimereknek, a bomladozó, pusztuló kuriáknak, itt pedig becsületes magyar szívűkkel, tudásokkal s örökölt vitézi erényeikkel úgy hazánknak, mint magyarságunk erejének a növelésére igen sokat tehetnek, mert ők képeznék a esiráját a jövő büszke önálló magyar hadseregének . . .

Érdekében állana tehát Debreczen mellett e vármegyék közgyűléseinek, befolyásos urainak is sorompóba állani a korán kelő ember friss és sikeres igyekezetével, hogy Debreczen kapja meg az egyik tisztképző intézetet, mely hogy anyagilag is előnyös hasznokkal járna e város lakosságára, magára a városra, azt magyarázni nem kell, mert az nyilván látható világos dolog, hogy ez iskola által is növekedne Debreczennek mint központnak a jelentősége számos közeli és távolabbi vármegyék előtt.

Ne szalasszuk el tehát sem az időt, sem az alkalmat, lépünk korán, frissen sorompóba a katonai tiszti iskolánkért, mert Debreczen, hol már honvéd gyalog és lovas dandár parancsnokság is van, a legméltóbb, a legalkalmasabb helye annak . . .

Ifj. Móricz Pál.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Térdre magyar!

Térdre magyar, int a kormány!
Gonosz atok a reformján,
Szabad sajtónk lánokra veri,
Mameukhad énekeli:
»Bánffy Dezső parancsol, hát
Szavazunk!
Szavazunk hogy szabadok nem
Maradunk!»

Fényes, dicső fegyver a toll,
Zsarnok dolyfe retteg attól,
És mi mégis utba dobjuk,
Szabadságunk eltapodjuk!
»Bánffy basa parancsol hát
Szavazunk!
Szavazunk, hogy szabadok nem
Maradunk!»

Szabad volt a szavunk eddig,
Büszke szó ma dehogy tetszik;
Ólykzent csapott a gonoszra,

A jogtípót ostorozta —

»Bánffy Dezső parancsol, hát
Szavazunk,
Szavazunk, hogy szabadok nem
Maradunk!»

S magyar sajtónk rab lesz megint;
Rut lakáj a bajnoka mind.
Mit kivittak a századok,
Mi hozunk rá gyalazatot!
»Bánffy basa parancsol, hát
Szavazunk,
Szavazunk, hogy szabadok nem
Maradunk!»

Hol sirjaink domborulnak,
Unokáink elfordulnak.
Mi gondunk az unokákra?
Nem szidhatnak az újságha?
»Szolga többség parancsol, hát
Szavazunk,
Szavazunk, hogy szabadok nem
Maradunk!»

(Kakas Márton.)

A barátság.

Irta: **Vértesy Arnold.**

Ritkán lehetett látni két olyan testi-lelki jó barátot, mint Szóke Boldizsár meg Somogyi Gida.

Már az isko'a padjain, mint serdülő fiuk úgy összebarátkoztak, hogy szent fogadást tettek: soha ebben az életben el nem hagyják egymást.

Az ilyen barátság mindig meglermi nemes gyümölcsseit.

A mennyi hátba verést Somogyi Gida az iskolatársaitól kapott, annak a tízedrésszel is átuszhatta volna a gymnasiumot, ha nem lett volna ez jó barátja.

Mert Szóke Bódi nagyon vézna legényke volt, ki csak mesziról szeretett ingerkedni s csufolódni, de mindjárt a Somogyi Gida háta mögé bujt, mihelyt fenyegették.

— Ne félj, nem hagylak, — biztatta olyankor Gida.

Hatalmas öklei voltak s megvédelmezte a barátját.

A Bódinak szánt ütlegeket rendszeren ő kapta s ritkán ment haza karmolás nélkül az arczán.

BELFÖLD.

III. Béla temetése valószínűleg augusztus 15-én, Nagybaldogasszony napján lesz, a mely napot, mint Magyarország patronájának főünnepét, hajdanában különösen az Arpád-királyok alatt nemzeti ünnepként ülték meg országszerte. Az eddigi megállapodások szdrint a hamvakat a nemzeti muzeumból viszik a Mátyás templomba. A koporsókat a templom kriptájában készitendő márvány sarkofágba fogják elhelyezni.

Vezeklés. Nagy volt a meglepetés, mikor a sajtószabadság megrontására törő 16 §-t tárgyalták a képviselőház igazságügyi bizottságában. Okozta pedig a meglepetést az hogy a bizottság kormánypárti tagjai közül is többen a paragrafus ellen küzdöttek, még pedig a legerősebb fegyverekkel: a meggyőződés szavával, az érvek megsemmisítő erejével. Mindenki a legnagyobb gyönyörűséggel szemlélte bátor viselkedésüket és a legnagyobb elismeréssel adózott nekik érte. Csak a kormány nézte rossz szemmel és lapjaiban ennek kifejezést is adott. A közvélemény azonban ennek dacára meg volt győződve, hogy a hősök nem törődnek a gyöngédtelen rendreutastással, mert lehetetlennek tartotta, hogy azokat, akik oly mokányul viselkedtek, egyszerűen elhagyja a bátorság és vezekelni mennek. Nos hát, ebben a hitében a közvélemény csalódott, mert a kormánypárti kurucok hárman: Boksics, Szivák Imre és Heltai Ferencz igenis megjétek és most visszazivják bátor fölépésüket. Ma ugyanis értekezletet tartottak, melyben elhatározták, hogy a szabadelvű párti holnapi ülésén indítványozni fogják a paragrafusnak a bizottsághoz való visszautasítását. Ez következetes eljárás, de még nem az egész határozat. Mert a vezeklő trifolium azt is kimondta, hogy az esetben, ha a párt nem fogadná el indítványukat, mindeabban alávetik magukat a többség határozatának. Vagyis: szavaznak a paragrafus mellett, hogy miért kardoskodtak ezek az urak a javaslat ellen, azt ez esetben nem értjük. Nyilván az volt a céljuk, hogy sütkérezhessenek a népszerűség dicsőségében és szabadelvűséget fiogtassanak. A nemzet azonban határozatuk után tudni

A tanárok előtt megatalkodott garázda verekedő hírében állt, ámbar a milyen esüdes, lúta és jószívű fia volt, ő ugyan soha sem kötött volna bele mindig valakibe. De ez nem nyughatott, Gida pedig nem hagyhatta, hogy elpöföljék a barátját.

Mikor felmentek az egyetemre, akkor is olyan elváhatatlan jó barátok maradtak, szegény adóhivatali számtiszt fiának nagyon szüken telt hazulról; de a Somogyi Gida édes anyja gazdag özvegy asszony volt, a ki bőven ellátta a fiát pénzzel s ebből mindig jutott Szöke Bódinak is.

— Majd megadod, ha egyszer sok pénzed lesz, — mondta Gida.

Soha sem számolták össze, hogy mivel tartozik már Bódi. Így folyt az évről-évre. Ha könyv kellett a tanuláshoz, a Gida könyvét kérte kölcsön, ha valahol tisztességes öltözetben kellett megjelenie, Gida adta oda neki a ruháját s néha bizony ott is maradt Szöke Bódinál, ámbar kissé lityögött rajta.

A sonkának, a kalácsnak, pogácsának, szalonának, a mit a Gida édes anyja küldözött, a nagyobb részét rendszeren Bódi fogyasztotta el. Jól esett a kiéhezett szegény fiatal embernek.

Nem egyszer megtörtént, hogy lakása sem volt az istenadótának; olyankor heteken át Gidánál lakott. Egyszer végre így szólt hozzá Gida:

— Ugyan Bódi minek is fogadnál te lakást? Elferünk mi ketten egy szobában. Legálább segítesz nekem egy kicsit tanulni. Igazán Bódi, megtehetné az én kedvemért.

Attól fogva aztán Szöke Boldizsár uri módon megélt, mert jóformán semmire sem

fogja, mit tartson egy gyönyörűséges trifolium felül és igaz itéletével a porba sulytja őket, odá, a hova valók, ahol kameleon lelkük versenyezve keresheti a hatalom egy mosolyát.

Az adózási rendszer ellen.

— Csanádvármegye feljajdulása. —

Debreczen, május 30.

Csanádvármegye közönsége e hó 3-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy tekintettel a küszöbön levő adótörvény-reformra, feliratot intéz a pénzügyminiszterhez, melyben tapasztalataiból kifolyólag a kisbérletosztálynak adózási szempontból visszás helyzetét orvosoltatni kéri, még pedig oly formán, hogy az adómentes létminimum eszméjének általános elfogadása által 30 holdig terjedő bérletek adómentesen hagyassanak — az ekként mutatkozó fűcsális hiány pedig a progresszív adóztatás alá pótolassék.

Adózási rendszerünknek nincs egy ága, mely gyökeres reformra nem szorulna.

Érzi ezt a nagy közönség, elismerik kiváló szakférniak, egyedül a kormány tartja helyesnek a mostani rendszer mellett még tovább működtetni az adóprést.

Pár ánkert volt ugyan ez ügyben, biztatást is nyertünk eleget, de komolyabb akció jelei nem mutatkoznak. S ez idő alatt az adóalap pusztul, a pauperizmus terjed s a kvóta nő.

Csanádvármegye pártolás végett Hajdúvárm. város törvényhatósági bizottságának is megküldötte fentebb említett feliratát s annak lényeges részét nem látjuk feleslegesnek a következőkben közölni:

Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszter ur!

Vármegyénk I. évi május 3-án tartott rendes felévi ülésén a nagylaki adókievető bizottság előterjesztése folytán tanácskozás tárgyává tette ama súlyos adókievetési teher, a

mely a mai adótörvények alapján a kisbérletk megélhetési és boldogulási viszonyaira benitőlag hat.

Az adótörvények korszerű reformja tudunkkal a magas kormány munkatervében szerepel és ép ezért kötelességünknek ismertük, hogy az általunk is visszásnak és igazságtalannak felismert körülményre nagyméltóságodnak figyelmét a magunk részéről is felhívjuk, kérve, hogy eme feliratban foglaltakat figyelemre méltatva, azok lehető orvoslása az adótörvények reformja alkalmával biztosítsassék.

A fennálló adótörvény 2 1/2 %-os minimális III. oszt. kereseti adót ró a földbérletkre illetve a bérösszeg 25 %-ára 10 %-ot; tekintettel azon körülményre, miszerint a közgazdasági viszonyok az utóbbi időben főképp a gazdasági termények nagymérvű árcsökkenése folytán határozottan rosszabbodtak, tekintve továbbá azon általában tapasztalt körülményt hogy a kisebb gazdák a bérletek nagy keresettsége folytán igen nagy haszonbért kénytelenek fizetni, hogy egyáltalában még oly szerény bérlethez is jussanak: a földbérleteknek tényleges jövedelme igen sok esetben alatta marad az adókievetés alapjául elfogadott jövedelmi kulcsnak s ha meggondoljuk, hogy a bérletekben elhelyezett tőké kamatai hivatva vannak, a magyar nemzet tulajdonképeni alapját, a földműves osztályt erősíteni és egyuttal ez osztálynak erkölcsi haladását is előmozdítani, ugy kétszeresen sérelmesnek kell találnunk azon miáltal sem igazolt hiányt amelylyel ezen osztályt tőke elhelyezése sulytatik, azon osztályával szemben, amely — mint a szoros értelemben vett tőkepénzeseké — kölcsönadott tőkéje kamatai után él.

Az alábbi számítás szerint ugyanis 100 frtos földbérlet után esik adóban:

1. III. ker. adó 25 frt tiszta jövedelem után 10%	2 frt 50 kr.
2. a 2 frt 50 kr. után esedékes 10% ált. jövedelmi pótdadó a törv. ért. 2 frt 50 kr., 3 frtra kiegészítve	frt 13 kr.
3. 2 frt 50 kr adó után ált. községi adó 50%	1 frt 25 kr.
4. 2 frt 50 kr adó után megyei ut és pótdadó 10%	frt 25 kr.
	összeg 4 frt 30 kr.

denki melletted lesz, a szülők, a rokonok, az egész világ.

Somogyi Gidának ellágyult a szive, az a nagy, kövér együgyű szive. Faj, az igaz, mert a leány nagyon tetszik neki, de hát ő csak meglesz valabogy így is, nem hazasodik meg, Bódinak azonban nagy szerenese volna az egész életére, ha megkapná ezt a leányt.

Olyan vagyont kapna a feleségével, hogy egyszerre megszabadulna minden gondtól s nem kellene kis hivatalának a fizetéséből kaporogni.

Előmenetele is biztosítva volna. Gyorsan, rohamosan emelkednék. A nagybefolyású család tolna előre, a rokonok a jó barátok támogatnák. A leánynak egy nagybátyja államtitkár. Milyen boldog lehetne Bódi!

— Csak tőled függ, — könyörög a barátjának.

— Hiszen én... én szivesen, dadog Somogyi Gida.

S kis hija, hogy ki nem törnek a könyvek szeméből, ugy elfacsarodik a szive. De mindegy, kész lemondani, elutazni. Megszorítja a barátja kezét:

— Légy boldog.

A leány eleinte csudálkozik, aztán bosszankodik.

Nem érti a Somogyi Gida hirtelen eltávozását, csak így bucsu nélkül, egy szó nélkül.

Napok mulnak, hetek mulnak, a leány mindegyre jobban elkeseredik. Hát olyan leány ő, a kit így ott hagyhatni a faképnél? Oh, márok boldogoknak tartanak magukat, ha egy kegyes pillantást nyerhetnének tőle.

kellott költenie, minden kitélt a Somogyi Gidából s a mi kis keresete akadt egy ügyvédi irodában, abból egész gavallér lett.

Somogyi Gida elvitte magával társaságba előkelő női társaságba. Mindenütt együtt látták őket, a két elváhatatlan jó barátot.

— Ugyan minek hurcolod magaddal mindenüvé azt a sápadt majmot? — mondták Gidának a pajtásai, kik nem szenvedhették ezt az arczfintorgató legénykét. — Ha legalább ur volna, igazi ur...

Be Gida nem hagyta a jó barátját. Öklödött ugyan nem kellett már miatta, mint az iskolában, nem döngötték a hátát, de sok kemény szót, sok gunyos megjegyzést el kellett tűrni érte. De hát édes istenem, az ember csak eltűrhet valamit egy igazi jó barátért. Ilyen jó barátért!

Hiszen nem is barátság az, melyik áldozattal nem jár. És egyszer aztán eljön a nagy próba ideje, a mikor megvállik, hogy mennyi áldozatot bír el a barátság.

— Valamire kérnélek Gida, megtehetnéd értelm, — szökt Szöke Boldizsár.

— No csak ki vele hát, — felelt Somogyi Gida.

A mi az ő egyszerű nyelvén azt jelenti, mintha a másik azt mondta volna:

— Az életet is odaadom érted.

Sőt többet jelentett. Mert Szöke Boldizsár tudta, hogy az életét nem kívánja tőle senki; ellenben a mit ő kívánt Somogyi Gidától, az fölért egy élettel. A leányt kívánta Gidától, a kit az szeret.

— Lásd, én szegény vagyok, te gazdag vagy. Ha te állsz utamba, nekem nem lehet reménységem, hogy megkapom a leányt. Min-

100 frt elhelyezett tőke után ellenben

1. Tőkekamatadó az 5 frt tiszta jöv. után 10% frt 50 kr.
2. 50 kr alapadó után 35% pótdadó, még pedig tekintve, hogy az összeg 1 frton aluli, kikerekítésének helye nincs frt 18 kr.
3. 50 kr alapadó után 50% k. adó frt 25 kr.
4. 50 kr alapadó után 10% megyei pótd. és utadó frt 05 kr.

Összeg frt 98 kr.

A különbözet tehát a földmives a tőke rovására s pénzes előnyére

3 frt 30 kr.

— 98 kr.

3 frt 32 kr.

Amidőn napról-napra azt tapasztaljuk, hogy a magyar földmives osztály mily nehézségekkel kénytelen megküzdeni, hogy magát és családját fentarthassa, ha másrészt meggondoljuk ama nagymérvű részesedést, mely ép ezen osztályt a nemzet fenntartásából megilleti és a jövőben is megilletni fogja, úgy csak aggodalommal kísérhetünk egy oly adózási rendszert, amely mindazt figyelemre nem méltatja és a földmives osztály érdekeinek rovására más társadalmi osztálynak biztosít előnyt.

Szerény nézetünk szerint a jövő adóreformja még egy új álláspontot lesz hivatva adórendszerünkbe beültetni, mely abból ez idő szerint mondhatni még teljesen hiányzik s ez a megelégedési lét-minimum adómentessége s ezzel kapcsolatosan a mérsékelt adó-progresszivitás, Bizottságunk, mely e vármegye multjához híven, mindig örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy szavát az emberiség és népszabadság érdekében felemelje, ez esetben is azon kérelemmel járul Nagyméltóságod elé, hogy az adómentes lét-minimum jogos elvének a magyar nép érdekében érvényt szerezni méltóztassék s például a kis bérlet-osztályra visszamenve kimondassék, hogy a 30 kat.holdig terjedő bérlet kereseti adó alá nem vonatik, az államháztartásában pedig eként mutatkozó hiány a nagyobb bérletek progresszív megadóztatása által pótolassék.

Itt van mindjárt ez a Szőke Boldizsár, a ki oly néma hódolattal kíséri, a ki mindig nyomában van, mint az árnyéka, a ki hálás egy mosolyért, egy nyájas szóért. S a sértett büszke leány egy ingerült pillanatban csupa daczból oda igéri kezét a hü imádónak.

A szülők ellenzik, az egész rokonság fölbáborodik.

Ilyen semmi ember! Ilyen szegény segédfogalmazócska! Micsoda gondolat, mikor válogathatni gazdag, előkelő fiatal emberekben?

De a leány makacs. Neki ez kell. Ez meg fogja becsülni, ez hü lesz hozzá, ez nem hagyja el.

S a szülők végre meghajolnak az egyetlen leány akarata előtt, a rokonok duzzogva elhallgatnak s a menyegző nagy pompával végbe megy.

A jóbarát csak távolról küldi üdvözlését, a mi nagyon megnyugtató a szerencsés vőlegényre nézve, mert mégis jobb lesz az esküvő után találkozni, mint az esküvő előtt. Az okos ember óvatos, még ha a leghébb barátjáról van is szó.

Valami gyakran azonban az esküvő után sem igen találkoztak Szőke Boldizsár nem mondja, hogy nem látta volna ssivesen ifjúkori barátját.

Még most is husz év múlva emlegeti néha ismerősök körében:

— Az volt a barátság. Olyanok voltunk, mint testvérek.

A mi az egyiké, az a másiké is, mind-nünk közös volt. Hol én hordtam az ő ruháját, hol ő az enyémet. Ha egyikünknek kifogyott a pénze, hát rendelkezhetett a másikéval, csak úgy mint a magáéval. Soha sem

Miklós Gyula vallomása.

Debreczen, május 31.

Miklós Gyula vallomásáról a miskolci kir. törvényszéknél az alábbi jegyzőkönyv vététt föl:

T a n u v a l l o m á s i j e g y z ő k ö n y v.

Felvételet a miskolci kir. törvényszéknél csalás, magánokirathamítás büntetvével vádolt dr. Szabó József bűnügyében 1896. márczius 10-ik napján. A mai napra tanuként megidézett dr. Miklós Gyula megjelenésén, stb. Vezeték és keresztnéve dr. Miklós Gyula, származási helye: Bobeszsie (Bukovina), kora: 40 éves, vallása: ev. ref. Családi viszonyai: családós. Állása vagy foglalatossága: földbirtokos. Vádlatához viszonya: panaszos. Lakása: Finke és Budapest, Zerge utca 27 sz.

H o z z á i n t é z e t t k é r d é s e k r e f e l e l v e e l ő a d j a:

Annak dokumentálására, hogy egyéni és politikai multam tiszta és erkölcsi önértésemre bármikor joggal hivatkozhatom, becsatolom N. N. alatt azt az ajánlatot, a melyet a Freund cégétől 1893. évben akkor kaptam, mikor még képviselő voltam, anyagi viszonyaim rendezetlenségéért, 60.000 frtot vesztettem a boomakereken, tehát igenis reá lehettem volna szorulva, hogy a Freund cégnek az N. N. alattiban ígért ajánlatát elfogadjam.

Ezt az N. N. alattit pedig úgy kaptam, hogy a kassa tornai h. é. vasutat ez a Freund építvén, megkeresett, hogy adjam át neki a boldvai vasuti irataimat és dr. Mandel Pál mint vasuti kapacitás majd megszerkeszti a szükséges iratot! — Ekkor kaptam én az N. N. alattit az egyik Freund-tól (t. i. két testvér van Henrik és Salamon, az egyik kövér szőke, a másik őszes és pápaszemű; az apjuk is Henrik volt és ez halt meg) a mit én elolvastván, felháborodtam és elmentem a Freund céghez, a hol a szőke kövér Freundnak mondtam azt: »az egy erkölcsi akasztófa!« ezt Miklós Gyula soha el nem fogadhatja, hogy a befolyását pénzért adja! Megtiltom önknek, hogy ez ügyben velem valaha szóba álljanak! A mire ez a szőke kövér Freund megjegyezte:

tudtuk, hogy ki tartozik a másiknak. Mai napig sem tudjuk.

Szőke Boldizsár nagylelkű. Nem felejtkezik el ifjúkori jó barátjáról még most sem, mikor az isten úgy fölvitte a dolgát, mikor miniszteri tanácsos, nagy ur, gazdag ur, két háza is van a köruton.

Ő nem tehet arról, hogy az élet úgy szétszórja a legjobb barátokat is. A távolság, az idő, meg az asszony is.

— Hja, hiába, a feleségem nem szenvedhette Gidát. Azt hiszem, Gida észre is vette azt s azért maradt el később. Vagy isten tudja, miért. Az emberek változandók, ritka az, aki megállja a helyét.

De ő méltósága megállja. Mikor a jó barát bajba, szükségbe jut, akkor is megállja. Még csak szemrehányást sem tesz a tönkre ment embernek: hát miért pazaroltad el azt a szép vagyonodat? Segít rajta, bedugja valami kis hivatalba, de jó messze, valahol Erdélyben.

— Tudod, ott olcsóbban lehet megélni, mint itt a fővárosban, magyarázza neki a méltóságos ur, barátságosan vállára veregetve. Látod, hogy erre is gondoltam? Én mindenre gondolok. Holnap mindjárt elutazhatol.

Ő méltóságának nagyon sok a dolga, hát nem is tartóztatja tovább barátját. Csak még azért mentegetőzik, hogy nem hívhatja meg vacsorára.

— De magam sem leszek otthon.

Igy intézi el ő méltósága a legtapintatosabban ezt a kényes ügyet. Megadja a barátságának, ami a barátságé, a mit e magas állás követel.

— No hát most már csak menj nyugodtan. Isten áldjon.

Kár, hogy ilyen kényes és érzékeny vagyok ez ügyben, holott megvallhatja nekem, hogy a kassa tornai vasutat hasonló körülmények közt csinálta meg Münnich Aurél képviselő ural. Felemlitem itt, hogy egy izben én ezt a másik Freund (a pápaszeműnek) is előhoztam, a ki nem akart tudni semmiről, erre éppen belépett a szőke, kövér Freund s midőn őt kérdőre fogtam, a fentieket beismerte s midőn a pápaszemű ráförmedt, hogyan mondhat ilyet? hiszen reájuk is kompromittáló, a szőke, kövér Freund fenn-tartotta, a mit beismert, sőt kijelentette, hogy ő ezt már Melczer Gyula volt borsodi alispánnak is elmondotta annak idején és ő hamisan meg nem esküdhetik.

Ez ügygyel kapcsolatban a következő két nyilatkozat jelent meg:

A Magyarország című politikai napilap 1897. vasárnap, május 30-án megjelent 149. számában Miklós Gyula vallomása cím alatt közzétett tanuvallomási jegyzőkönyv tartalmáról a késő esti órákban vettem tudomást. — Addig, míg az abban foglaltakért azokért, kik rólam a közlötteket állítólag nyilatkoztatták, felelősségre vonhatom, csak arra szoritkozom, hogy a személyemre vonatkozó egész közlemény tartalmát valótlanságnak jelentem ki, fentartván magamnak meghurcolt becsületelem és reputációm érdekében annak idején a szükségeseket a nyilvánosság elé hozni.

Budapest, 1897. május 29-én.

Dr. Münnich Aurél, s. k.

orsz. képviselő.

Ugyanebben az ügyben Münnich Aurél a késő esti órákban az alábbi levelet vette kézhez:

Nagyságos Münnich Aurél

orsz. képviselő urnak.

Helyben.

Tisztelt barátom!

A Magyarország ma este megjelent száma a miskolci vizsgálóbíró előtt a Szabó József ellen család és okirathamítás miatt indított pörben tett vallomáson kívül azt a részt közli, a melyben a torna—kassai vasut finanszírozása is szóba került.

Miután nyilvánvaló, hogy e közlés azért történt, hogy a torna—kassai vasutnak általa történt létesítése úgy tüntetessék fel, mintha én azt meggyanusítani akartam volna, kötelességemnek tartom eme tendenciózus ravaszkodással szomben veled önként a következő tényállást közölni:

Nekem abban az időben, a mikor a vallomást tettem, kötelességem volt rámutatni arra, hogy a bódvavölgyi vasut szándékolt finanszírozásánál önértetemmel össze nem férő ajánlatokat visszautasítottam.

Ezért hivatkozom a Freundekkel magt kezdett sikertelen tárgyalásokra is; — mer-Freundék, mint a kik a torna—kassai vasutat finanszírozták és építették, legelsőbbben tettek nekem erre vonatkozólag ajánlatot.

Abból, hogy én az ő ajánlatukat el nem fogadtam, nem következik, hogy a nekem tett feltételek azonosak, vagy hasonlók lettek volna azokhoz, a melyek mellett te velük szerződöttél. Sőt ezt az esetet kizártnak tartottam akkor, kizártnak tartom ma is; ezt a vizsgálat alkalmával is kijelentettem, de ez a részlet a jegyzőkönyvben fel nem vététt.

Őszintén sajnálom, hogy ez a hézag gyanúsító félremagyarázásokra szolgálhat alkalmul, annyival inkább, mert meggyőződésem, hogy olyan szerződést, a melyet te kötöttél — bárki és én is teljes önértettel megkötöhetett volna.

Tisztelő híved

Miklós Gyula s. k.

Az új központi statisztikai hivatal.

Debreczen, május 31.

A kereskedelmi miniszter szombaton benyújtotta a képviselőházban a magyar királyi központi statisztikai hivatalról szóló törvényjavaslatot.

A miniszter a megokolásban azzal argumentál az új törvény szükségé mellett, hogy nagyon fokozódtak a célok, melyeket a sta-

tisztika szolgálatát megváltozott az adatgyűjtés módja, az adatok értéke, továbbá legközelebb egy új törvénnyel a társadalmi adatok statisztikáját is megkezdik. Szükséges tehát az adatgyűjtés összes adatait, melyek eddig a különböző minisztériumokban és hivatalokban vannak, a statisztikai hivatalban egyesíteni és a törvényes alapot a változott viszonyokhoz képest fejleszteni.

A cím is megváltozik. Elmarad a statisztikai hivatal címéből az országos szó és lesz egyedül magyar királyi központi. Ez azt jelenti, hogy míg az 1874. XXV. törvényzikk szerint a központi statisztikai hivatal hatásköre minden megszorítás nélkül Horvát-Szlavonországra is kiterjed, most a kormány figyelembe vétele kivanja a horvát autonómiát és ezentúl a horvát statisztikai adatokat a horvát statisztikai hivataltól fogják elkérni.

Az első szakasz a központi statisztikai hivatal feladatát (adatgyűjtés tudományos, törvényhozási, kormányzati és más gyakorlati célokra) szabja meg, a második szakasz a hivatal hatáskörének területét, melyből, mint már említettük, kivesszük Horvát-Szlavonországot, a harmadik szakasz megállapítja a hivatalnak a kereskedelmi miniszter főfelügyelete alatt levő önállóságát, szolgálati és fegyelmi tekintetben azonban a miniszter alá tartozandóságát, a negyedik szakasz szerint a hivatali munkájában statisztikai füzetekben és egyéb közleményben közzé teszi az adatgyűjtés eredményeit, a hatodik szakasz a hivatal tisztviselői személyzetéről rendelkezik (két szakból áll a személyzet: fogalmazási szakból és statisztikai és kezelési szakból, igazgató és aligazgatóval élen), a hatodik szakasz a gyakornokokról szól.

A 8-ik szakasz az adatszolgáltatási kötelezettséget szabályozza és a kötelezettséget, mely eddig csak a hatóságokra és a közérdekű intézetekre, testületekre és társulatokra volt kinyilvánítva, a magánosokra is kiterjeszti; fontos a paragrafus utolsó bekezdése, mely szerint a statisztikai hivatalnak valamely statisztikai adat beszolgáltatását elrendelő intézkedése ellen a kereskedelmi miniszterhez főlészólamlásnak van helye. A 9-ik szakasz a tanácsot kötelezi, hogy szükség esetén az adatgyűjtési munkálataiban számláló biztosok gyanánt működjenek közre. A 10-14-ik szakaszok az adatszolgáltatók felelősségét állapítják meg és a hamis adat-bevallásokat, az adatok megtagadását, az adatgyűjtés ellen való izgatást kibégátsnak minősítik. A statisztikai adatszolgáltatás ellenőrzésére a jelentékenyebb városokban bizottság szervezendő. A ki tudva hamis adatokat vall be, az adatokat saját költségén gyűjtik össze és annyszor a mennyiszor száz koronáig való bírsággal büntetik, a gyűjtés ellen izgatott, hamis hírek terjesztőjét két hónapig terjedhető elzárással és 100 koronától 600-ig való pénzbüntetéssel sújtják. A 15. és 16-ik szakaszok megállapítják a statisztikai adatoknak adóztatási célokra való felhasználását, valamint statisztikai adatoknak egyénenként azaz más módon, mint tárgy vagy terület szerint való közrebocsátását, az egyesekre vonatkozó statisztikai adatoknak, az adatgyűjtés, feldolgozás vagy főlülvizsgálat közben tudomásra jutott adatok illetéktelen kiszolgáltatását két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó kihágásnak minősítik. Ezenkívül megállapítják a fegyelmi felelősséget és kártérítési kötelezettséget.

A 17-ik szakasz szerint hatáskukat veszti a törvény életbeléptetésével az országos statisztika szervezéséről szóló 1874. XXV. törvényzikk és az annak alapján kibocsátott összes rendeletek és a 18-ik szakasz a törvény végrehajtásával a kereskedelmi minisztert bízza meg, a ki Horvátországban (a mennyiben az adatok nem kizárólag a közös magyar kormány hatóságai által szolgáltatandók) a hánnal egyetértően jár el.

TARKA-ÉLET

A szadagorai csodarabbi Debreczenben.

Szadagora valahol a hegyek háta megett van Galicziában, hol a bogarak, katonaviselt emberek állításai szerint, a kenyeret is leemelik a polcra és hol a legtöbb kaftán és pájeszli terem.

Csodálatos országnak mondják azt a boszorkány mesék és a vadlibák hazája. Telve babonával, zúgó fenyveserdőkkel, komor hegyekkel, szegényes pobánka földekkel, sok pálinka korcsmával, vakaródzó néppel, kik zsiros ruhában, szörme kucsában járnak, kik hisznek a szellemekben, reálolvasásban. Kezeit csokolják a hivatalnok ur-nak. Szalmából a házaik fedele. Itt van a rezidenciája a szadagorai csodarabbinak.

Szent ember, kinek talmud ifjak a test. Örei, bigott böcherek a rajongó környezői. Messze földről elvándorolnak hozzá, ki thaleszbe betakargatott halott ösét — siri álmából felriasztva — megakarja tekinteni, kit az atyfiya becsapott valamely üzletnél, kit a vak-ság környékez, kinek hazas élete terméketlen, kinek — gondör pájeszes zsidó legénynek — Röchel leányzó szerelme miatt nincsen nyugodalma, az — mint jó Ágai Dollibátyánk is aranyos pennájával megírta — mind el vándorol, mind elvezekel a szadagorai tudós rébéhez, ki előtt nyitottan áll a mult, jelen s jövő hármastitkos könyve, aki nagy szakállába ismeretlen, érthetetlen, bűvös-erejű szavakat motyog, ki félhomályos szobában fogadja az érkezőket, kik áhitattal, hitelt járulnak eleibe, mint Jehovánek élő oltára elé.

Es mondják, mondják — Ágai bátyánk ezt nem bizonyítja, — hogy v i g a s z t a l á s segítség, orvoslás nélkül még senki el nem távozott a szadagorai tudóstól, kinek az aján-dékok, kövér libák és más ily csemegék, osztályozására s elfogadására még külön kincstárosa is van?

Es tegnap híre terjedett, hogy e bölc-s, tudós rebé városunkba érkezett, csupán átutazás céljából, látogatására indulva egy dél-vidéki csodarabbinak.

Mi utána jártunk e futó hírek, de a hívó kebleket nem vizsgálhatjuk meg, mert a szadagorai csoda rabbi szépen otthon kuksol galicziai szűkebb hazájában, fogadván a zarándokokat, hanem mint több elökölő izraelita polgártársunktól is hallottuk panasolni, annál több má-galicziai pájeszes koldus zsidó kódorog most Debreczenben. Kódorog és koldul. Lehet tehát, hogy ez érdekes vendégek valamelyikét nézhették el a szadagorai tudós rabbi helyett? ... Mert van közöttük különösen egy remek lengyel szörme kucsás, koromfekete szakállas, égő szemű, libegő pájeszes, három kaftános, térdig érő macska nadrágos, érdekes regeszertű alak, ki egész kiválik közönségesebb metszésű társai közül.

Es a rendőrség, mit csinál ilyenkor? Talán a Trilby eme félreismerhetetlen Svengali alakja a rendőrséget is álomba bippotizálta? Mert hisz úgy tudjuk, hogy szabad királyi Debreczen városban tilos mindennemű koldulás, csavargás és házalás, már pedig S v e n g a l i urék épen ezzel foglalkoznak!

Paulus.

Ujdonságok.

* **Rendkívüli közgyűlések.** Hogy a m. királyi kormány, a m. honv. tisztképző akadémia felállítására benyújtása alkalmából — a debreczeni közgyűlésből táviratilag üdvözöltessék, holnapra június hó elsejére, több bizottsági tag indítványára, rendkívüli közgyűlést hívott össze S i m o n f f y polgármester. A beérkezett meghívó szövege így hangzik: — Meghívás az 1898 évi június hó 1-5 napján azaz Kedden — délelőtt 11 órakor a város-háza nagy tanácstermében tartandó r e n d -

kívüli bizottsági közgyűlésre. Tárgy: Több bizottsági tag indítványa, mely szerint a magas királyi kormány, a magyar tisztképző akadémia felállítására alkalmából — e közgyűlésből feliratilag üdvözöltessék. Debreczen, 1895 május 30. Simonffy Imre, k. t. polgármester. Hát szép, szép, hogy a magyar királyi kormányt, melyben már úgy is megingott minden hazafinak a bizodalma, ily üdvözölő felirattal akarja a közgyűlés sebeiben balszamozni; de még szebb volna, ha a város vezetői arra is gondolnának, hogy miként szerezzenek meg az ujonnan felállítandó katonai iskolából Debreczennek egyet? A kormány, midőn e törvényjavaslatot benyújtotta, csak rég hanyagolt kötelességet teljesített s azt sem ami alkotmányos kívánságainknak megfelelőleg, hanem személyvesztő módon, csak részletben, mintegy kiero-zsakolása végett akvótaemelés megszavazásának, azért lehet még keserű vége is e mézesmázos áradozásnak, mellyel mintegy ujjában kapott rejtélyes meghívó is bizonyítja, Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága meg valószínűleg — június hó 5-én fog tüntetni — a dicső, a hazafias, a bámulatós, a nagy Bánffy kormány mellett. A miniszteri öndicsőitési ukáz tehát már szerencsésen és sérthetetlenül leérkezett, hanem az a kvóta, kvóta, az még ma is fájdalmas nóta s jó lesz azért mérsékelni azt az üdv mámoros elragadtatást, mert sarga fekete kísértetek lesekednek a nemzeti-szinüre festett kuliszák mögött.

* **Személyi hírek.** Gróf D e g e n f e l d József főispán ma este feketetagi birtokáról haza érkezik, hogy a holnapi bizalomszavazó rendkívüli városi közgyűlésen elnököljön. — P u k y Gyula debreczeni kir. ítélőtáblai elnök 2 heti szabadságidőre városunkból a mai napon elutazott.

* **Presbyteri közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma a szokott helyen jun. hó első napján d. u. 3 órakor Kiss Áron ev. ref. püspök és Simonffy Imre főgondnok elnöke alatt közgyűlést tart, a melynek tárgyai lesznek: a kistemplom tetejének, lelkész, tanári lakásnak javítása, az énekvezéri állás betöltése iránti intézkedés és más folyó ügyek.

* **A vármegyei rendkívüli közgyűlés.** Hajduvármegye törvényhatósága június hó 5-ikén, a megyeháza nagytermében gróf D e g e n f e l d József főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tart, amelynek napirendjére 11 ügy van felvéve. A rendkívüli közgyűlésre, mint azt lapunk más helyén kifejtettük, azért van szükség, mert némely urak kormányüdvözlési mániában szenvednek, vagyis mivel ez felőlről parancsolatott nekik, hát ők a vezényszóra tánczolnak. — Az említett bizalom nyilvánítási akus, a tárgysorozat 6-ik pontjában van fölvéve a következőképpen:

6362/1897. Csapó István és Karap Móricz (Öh, öh!) vármegyei bizottsági tagoknak főispán ur Ö méltóságához egy rendkívüli közgyűlés által való tárgyalás végett benyújtott az iránti indítványuk, hogy a magyar tisztképzés ügyében készült a lapokból már ösmert nagyfontosságú törvényjavaslatoknak a m. kir. kormány által a képviselőházhoz lett benyújtása alkalmából, a magas kormányának nemzeti törekvésink megvalósítására tett e lépésért köszönet nyilvánítassék.

Mi hisszük, hogy a megrendelt üdvívalgás a kormánynak meg is fog adadni. Ezen kívül még 10 lényegtelen ügy van a tárgysorozatba felvéve. Így országos törvények kihirdetése, a közösi pótdadók ügyében kiadott miniszteri rendelet, D e m j e n Lajosnak és L é v a y Mártonnak virilis bizottsági tagokká behívása, Csanádmegyének lapunk mai számában ismertett s pártolást végett Hajduvármegyéhez is megküldött átirata az adórendszert ügyében, öv. S z ö l l ö s s y Jánosné halotti negyed kiadása iránti kérvénye stb. E

közgyűlési tárgyakat a f. hó 2-án délelőtt 9 órakor gróf D e g e n f e l d József főispán elnöklelte alatt tartandó állandó választmányi ülésen készítik elő.

* **Hitelesítő közgyűlés.** Tegnap délelőtt 1/2 11 órakor a városháza nagytermében hitelesítették a f. hó 28 és 29 napjain tartott városi rendes közgyűlésről felvett jegyzőkönyveket.

* **Az akadémia jövő évi igazgatója.** A debreczeni ev. ref. főiskolában fennálló theologiai és jogi akadémia igazgatójává a tanári kar a jövő évre is S a s s B é l á t a jelenlegi igazgatót választotta meg, immár harmadizban. Fogadja őszintén üdvözlésünket az új igazgató a bizalomért s a tanári kar a szerencsés választásért.

* **Tanácsülés.** Ma d. e. 10 órakor rendes tanácsülés volt S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöklelte alatt, melyen kisebb jelentőségű ügyet tárgyaltak, közben néhány bizalmas természetű ügyet zárt ülésben intéztek el.

* **Legátusok.** A pünkösdi ünnepekre a tiszántúli ev. ref. egyházkerület nagyobb egyházaiba főiskolánk a következő legátusokat küldte ki: D e b r e c z e n: Nagy Sándor senior, Soltész Elemér, Csernak Béla, Bogdán Lajos esk. felügyelők. B é k é s: Bede László, D e r e c s k e: Veres István esk. fel. K a r c z a g: Kovács Lajos esk. fel. K u n h e g y e s: Balogh Dániel I. th. H.-Nánás: Szabó Bertalan esk. fel. T ö r ö k - S z e n t - M i k l ó s: Szombathy István I. th. M e z ő - T u r: Lövey Miklós esk. fel. T u r k e v e: Tuso András IV. th. B e r e t t y ő U j f a l u: Hajdu Miklós I. th. K i s u j s z á l l á s: Bagaméri Károly S z a l o n t a: Veres Gusztáv 4. th. S z e n t e s: Bokros Elek 4. th. S z o b o s z l ó: J u h á z s a n d o r 3. th. B é k é s G y u l a: Szabó Antal 4. th. F ö l d e s: Demjén Ferencz 3. th. H o d m e z ő v á s á r h e l y: Czirják Béla I. th. B a r t a József 2. th. S z e g h a l o m: Cseh Zoltán 3. th. B a g a m é r: Nagy Sándor 3. th. H. B a g o s C s i a József 3. th. B á r á n d K e r é k g y á r t ó János 1. th. H. B o s z ö r m é n y B i r ó János 2. th. C s e g e S ő r é s B é l a 3. th. D i ó s z e g: Rác János 2. th. T i s z a - F ü r e d: Török Vincze H. H a d h á z: Kovács Béla I. th. K a b a: Öry Tamás 4. th. P. L adány: Virágos Sándor 2. th. K i s L é t a: Nagy Gyula, N a g y L é t a: Magi Elek E r - M i h á l y f a l v a: Rózsa Lőrincz N á d u d v a r: Katona Antal, H. P á l y i: Polgár Kálmán, M. P é r c s: Lánárt Sándor M. P á l y i: Vityi József V. P é r c s Telegdy Sándor, S á r a n d: Nagy József, S z é k e l y h i d: Jakó Elek, Szovát: Tripsó Sándor, T e t é t l e n: Ember Ernő, T e g l á s: Szenthe Kálmán 4. th. B U j v á r o s: Papp Gyula 1. th. Alsó és Felső József Tömör Lajos 2. th.

* **Jegyzőkönyv hitelesítés.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerületnek május hó 18 és következő napjain tartott tavaszi rendes közgyűléséről felvett jegyzőkönyveket, melyeket T ö t h Sámuel egyház. főjegyző már elkészített, a holnap délelőtt 9 órakor K i s s Áron püspök és D e g e n f e l d József gr. főgondnok elnöklelte alatt a püspöki hivatalban tartandó gyűlésen hitelesítik.

* **Ősztündij iparos ifjak részére.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamarától a következő felhívást kaptuk: A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. évi május hó 10-én 22681. számú leiratával felhívta a kamarát, hogy oly törekvő és kellőleg kepesített iparos ifjut, ki a nevezett miniszterium részéről nyújtandó háromszáz (300) frtnyi utazási ösztöndíj mellett — a hazai iparjára értékesítendő — szükséges tapasztalatok megszerzése és képességének fejlesztése céljából külföldre utazni óhajt; hozzon javaslatba. Felhivatnak ennél fogva a kamara területén, tehát: H a j d u, Szabolcs, Szatmár, Maramaros, Bereg, Ugocsa és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék, valamint D e b r e c z e n és Szatmár városok területén lakó ifju iparosok

közül mindazok, kik továbbképzés végett külföldre utazni szándékoznak, s e célból a fent említett 300 frtnyi ösztöndíjat elnyerni óhajlják hogy eziránti, v é g z e t t tannlmányaikról tanuskodó bizonyítványokkal e l l á t o t t — illetékességi helyük hatósága által is támogatott — jolyamodványukat, melyben pályázónak lakhelye, családi viszonyai, erkölcsi magaviselete, foglalkozása, előképzettsége, esetleges tanulmányai, az általa elnyert kitüntetések és nyelvmismeretei is közlendők, valamint az általa választandó utiterv is kifejtendő, az alulírt kereskedelmi és iparkamaráho legkésőbbben f. é. j u n i u s hó 13-ik a i g terjesszék be. A kereskedelmi és iparkamara nevében: S z a b ó Kálmán elnök. Dr. K i r á l y Ferencz titkár.

* **Uj táblai tanácsjegyző.** Az igazságügyminiszter S z a r u k á n Zoltán maramaroszigeti kir. járásbírósi a bírót a debreczeni kir. itélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be.

* **A helyettes polgármesteri titkár.** Ifj. C s ó k a Sámuel VI-ik aljegyző, polgármesteri titkár szombaton kezdte meg a közgyűléstől nyert 6 heti szabadságidejét. Távolléte alatt a polgármesteri titkári teendőket S z a b ó Kálmán II-od aljegyző végzi.

* **Pisztoly párbaj.** Tegnap délután 5 J r a k o r a Sámson alatt levő katonai gyakorlótéren M. B. földbírtokos és dr. Sz. B. között pisztolypárbaj volt egy-kávéhazai heves összetűzés miatt. A feltételek voltak: ketszeri golyóváltás, 30 lépésről 5—5 lépés advance-al. — A párbajban egyik fél sem sebesült meg.

* **Nagy hangverseny.** A debreczeni dalárda tegnapi választmányi ülésében elhatározta, hogy a jövő hó folyamán egy nagyszabású hangversennyel egybekötött dalestélyt rendez, a melyre a fővárosból több elsőrangú művésznőt és művészt meghív, sőt kettőnek birja is már ígérését a közreműködésre. Az elnökség mindent elkövet, hogy a hangverseny fényes és minden tekintetben művészi legyen. A meghívókat már legközelebb kibocsátja.

* **Ragadós állati betegségek.** A m. kir. földmivelésügyi miniszterium által kiadott földmivelési Értesítő szerint ragadós állati betegségek Debreczenben és Hajduvármegyé községiben a következőkben észleltettek: Hajdu vármegyében: Veszétségs: Kaba 1 udvar, Teglás 1 udvar, összesen 2 község, 2 udvar. Takonykór és bőrféreg: Földes 1 udvar. Ragadós száj és körömfájás: Kaba 1 udv. Rühkór: Balmazújváros 1 udv. Sertésvész: Egyk Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Hadház, Hajdu-Nánás, Hajdu-Sámson, Püspök Ladány, Vamos-Pércs, összesen 7 községben. Veszétségs Debreczenben 1 udvarban, tenyészbenáság és hólyagos kiütés 4 udvarban, sertésorbáncz 1 udvarban, a sertésvész pedig még folyton emelkedőben van a kimutatás szerint városunkban.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentést veittük: Mely fájdalomtól megtrórt szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó nőnek, páratlan jó anyának, gyermeknek, unokának, testvérnek, menyének, sógornénak és áldott jó emlékü rokonnak néhai polpár H o r v á t h G á b o r n é sz. Polgári Julianna asszonynak f. hó 30-án este 9 órakor, életének 32, boldog házasságának 13-ik évében 5 havi hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. — Kedves halottunk hült tetemei jun. hó 1-én d. u. 3 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Sziv utca 2003 sz. házatól a kistemplomban tartandó gyászima után a várud utcai temetőben örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességértelre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1897. május hó 30-án. Áldás és béke poraira! A temetést Gebauer »Érczkoporsógyár« tem. int. rendezti.

* **Rémület a rendőrségnél.** Rettentő nagy riadalom volt ma délelőtt a rendőrségnél. A magyar királyi államvasutak debreczeni üzemvezetőségének főgyűjtőpénztára ugyanis villamos csengővel van összekötve a rendőrség éjjeli központjával, amely fülsiketítő csengést vinne véghez, ha valamely betörő esetleg kinyitná a Wertheim szekrény ajtaját. És ma délelőtt 9 óra után a központon elkezdett

iszonyuan jajveszékeln a villamos csengő, nosza a tartalékban levő rendőrök állig felgyegyverkezve V é g h Gyula kapitány vezetése alatt rontottak a Tisza-palotába, hogy elfogják a rablót, aki nappal akarja kirabolni a pénztárt. Nagyot néztek az üzemvezetőségaél mikor vagy 15 rendőr beállított oda, mert hát rabló nem volt, csupán villamcsengő drótja szakadt el. Így jártak a rendőrök május 31-én áprilist.

Táviratok.

A német császár Romániában.

Budapest május 31. A Debr. ered. táv. Bukarestből jelentik: Az a hir, hogy Vilmos német császár budapesti látogatása után meglátogatja a román királyi párt, legalább is korai. Sem az udvárnál, sem az itteni német követségél még semmit sem tudnak erről. Ha egyáltalán történik is e tekintetben megállapodás, az csak július elejére várható. A lapok igen rokonszenves hangon foglalkoznak a császár látogatásának eshetőségével.

A török—görög háborn.

Budapest, május 31. A Debr. ered. táv. Konstantinápolyból jelentik legújában, hogy a porta hájjandó a fegyverszünet kéthetes meghosszabbítására.

Míg Görögországból az a hir érkezik, hogy Termopilében antidiniszkus mozgalmak észlelhetők. Mint hírlík különben, a görög trónörökös V i k t o r i a angol királynő meghívására Londonba megy.

A megtért vasuti harangok.

Debreczen, május 31.

Bár a nagyhét régen régen elmúlt s a processziós zászlókat hetekkel ezelőt visszavitték a szentegyházak csöndjébe, holnap mégis sok-sok ércz nyelvű harang elnémul örökre a Szűz Maria országában.

Nem a templomok komoly harangjairól van szó, hanem prof:n világi rokonaikról, a vasuti jelzőharangokról.

A miniszter, mint önök olvashatták, elrendelte, hogy június hónap elsejétől kezdve nem szabad többé használni a vasuti jelzőharangokat, mert a felnőt ember minden civilizált országban gyámkodás nélkül is betárlal a vasuti kupéba.

Mi lesz már most azzal a sok száz haranggal, amely eddig a vonatok érkezését, a vonatok indulását jelezte!

A vasutigazgatóság már komolyan azt tervezte, hogy potomáron elvesztegeti a harangokat, — amikor egyszerre két különös, exotikus, de mindenesetre nagyon érdekes terv merült fel. — A katolikus hitlejlesztés egyik barátja ugyanis a következő felhívást teszi közzé a Magyar Államban:

A katolikus hitlejlesztés ügyében bizalommal fordulunk nemcsak azokhoz, akik különös érdeklődéssel viseltetnek a katolikus hitlejlesztés ügye iránt, hanem minden keresztényhez, aki Isten országa terjesztésére gondol, hogy a június 1 től nem használandó vasuti jelzőharangokat a katolikus hitlejlesztés számára megszerezni sziveskednének. Ha sok jelzőharangot szereznének, akkor a mi v a s u t i h a r a n g j a i n k, távol a világtenger szigetén a b é i p o k l o s o k n á l, vagy Afrika forró vidékén a négerknél, vagy Amerika elszélyedt indusainak a r r a s z o l g á l n á n a k, hogy őket a keresztény tanításra összehívják, egybegyűjtsek őket a k e r e s z t é n y i s t e n i t i s z t e l e t r e. A költség ne ijesszen vissza senkit, mert a »Claver Sodalitát« Salzburgban gondoskodni fog róla, hogy a harangok — mert a mi vasuti jelzőharangjaink Ugánda vagy a Kongó vidékén, de

Senegambiában is csakugyan harangszámba mennek — rendeltetési helyükre eljussanak. Azon plébános urak és buzgó keresztények akik vasuti állomáson laknak, olcsószerrel juthatnak harangokhoz, a jó ügy érdekében alázattal kérjük őket, hogy használják fel az alkalmat és könnyűszerrel, olcsón, szép ajándékot szerezhetnek a hittérítőknél. Bár tudjuk, hogy a magyar katolikusok áldozatkészsége sok oldalról igénybe van véve, mégis bizalommal fordulunk hozzájuk és előre is köszönetünket nyilvánítjuk azon ígérettel, hogy a jótékony adakozást hírlapilag nyugtáznunk fogjuk. A szíves adakozók legyenek szívesek a harangokat Claver Sodalitát, Salzburg, Drifaltigkeitsgasse Nro. 12. küldeni.

Ha ez a terv sikerül — és miért ne sikerülne? — akkor a magyar vidéki városok kicsiny harangjai, amelynek szavára eddig utazósipkás commis voyageurök, sietős szép asszonyok, előkelő főispánok és polgármesterek szaladgáltak izgatottan a folyondárral be futtatott perronokon, nonsokára az áhitatos négerket, a gyöngyös törzsfőnököket, a vérengző kannibálokat gyűjtik össze áhitatos imára.

És a harangok, amelyeket többé nem profán vasuti portások, hanem jámbor kapuczinus atyák fognak megcsendíteni a vasárnap szent hajnalán, bizonyára szebben, ékebben zognak majd bele az afrikai pusztaságok levegőjébe . . .

Mivel abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a Magyar Allam cz. nyomtatványt nincs alkalmunk szerkesztési helyiségünkben naponként elégethetni, ezt az idézetet s vele együtt a hozzá eddig fűzött megjegyzéseket is — egyik fővárosi lapból vettük át s már önállólag akartuk kiadni, mindössze a fatális ujságbetegség, a t é r s z ü k e az oka, hogy pénteken a Debreczenben meg nem jelent simepen egyidejűleg jött volna azzal, a másik javaslat, mely szintén a vasuti harangok sorsán aggodva, annak tisztességes eltakarításán gondoskodni kíván.

Ezt a javaslatot Bereczky Lajos kollégánk ellenjegyzése mellett olvastuk a Debreczeni Ellenőrben s áld Istent, vagy ver! — egy rangba vagyunk, kénytelennek sorozni a kongónegerek lelki építésének máskülönbben teljes elismerésre méltó eszméjével.

Azt mondja nevezetesen, Bereczky kolléga, hogy szedjék össze a harangokat s öntsene: belőlük Baross-szobrot. S hogy nagyobb hatása legyen a szavának, megtagadja évtizedes újságírói minőségét s aláírja a szemének: városi tisztviselő!

Tudvalevő pedig, hogy Vasminiszter szobra a budapesti keleti pályaudvar előtti téren lesz, a mi kedves kollégánk — mert hiába akar megtagadni, nem ereszti ki magunk közül! — maga is úgy fog rá nézni, ha javaslata elfogadjatik: első eszengetés Kőbánya, Maglód, Czegléd, Szolnok, Püspökladány Debreczen felé beszállni s nevetni fog egyet meglátván az egykori fűsiké-
títő lármát okozó harangokból öntött vas embernek szentelt ércszobrot.

Hiszen emlékezzünk csak vissza a Baross-pályázatra, amelyen Strobl mester a hajózást is meg akarta örökíteni a szobron, de nem holmi mithológiai alakok útján, hanem tervezett egy uszó modern embert — kőből. A remek szobrot megölte a kőben uszó ember, amely nevetéssége tette volna a munka apoteozisát megörökíteni hivatott Baross-szobrot. Mi lenne már most, ha a zónatarifa megteremtőjét mindenki vasuti kalauznak nézné.

Szóval, Bereczky kolléga elvetette a sulykot, akarom mondani a vasuti harangok nyelveit, amikor nagy lelkesedésben harangokból akart szobrot önteni. Lajos, Lajos, maradj a pennánál, ne állj be hajdunak . . .

Azután meg nem is a Baross érdemeit hirdetik azok a harangok, azok legfeljebb öltöztetik rá a nyelvöket még most a haláluk órájában is, amiért megszaportotta a vona-

tokat, meg az utasokat s ő nekik azóta sokkal jobban kellett csilingelniük, mint azelőtt s a vége utoljára is az lett, hogy kiharangozták magukat a világról, mert a bátor Daniél, aki már bibliabeli oroszianszelidítő elődjétől örökölte ezt a tulajdonságot — de amely nagyon kétséges lett, mióta báróvá tette magát, a Baross Gábor árvája pedig mint egyszerű bellusi Baross Gabika él Esztergomban a primás házában királyi kegydíjon (Pirulj Magyarország!) — úgy találta hogy a mi közönségünk már elég okos — vagy talán elég van? — arra, hogy ne nagy csengők, hanem apró villamosok útján hívják fel a vonatba való beszállásra . . .

A harangok pedig ma este, mikor elrobog az utolsó vonat az állomásról, még egyszer, — de most maguktól — meg fognak szólalni s a vasutak azt mondják majd: lélekharang kondul s odamenne: szeretett társukhoz a vonatindításban, le csavarják az oszlopokról, megsimogatják, a portások talán meg is csókolják s elteszik őket örökre, — a harangok pedig — megtérnek őseikhez, Isten veletek harangok — örökre!

Fejő.

Thaly Kálmán és a képviselőházi ostromzár

Debreczen, május 31.

Szombaton délelőtt a képviselőház ülése előtt, a házba készülő képviselőket és a karzatra kíváncz közönséget meglepte az a jelenség, hogy a Sándor utca környéke egy a Múzeum-körutról, mint az Eszterházy utca felől el volt zárva rendőrök által, kiket Splényi Ödön báró rendőrtanácsos látott el utasítással hogy a képviselőház előtt minden csoportosulást tegyenek lehetetlenné.

Még érdekesebb volt azonban a múzeumkertben, mely teljesen el volt zárva és rendőrök által teljesen ellepve. A képviselőházzal szemben levő kapu be volt csukva és a kules a múzeum igazgatójánál, Szalay Károlynál volt letéve.

A képviselőház előtt Krecsányi Kálmán rendőrkapitány ügyelt fel arra, hogy a Splényi báró által rendezett blokádnak érvény szereztessek. Mellette segítettek Stankovich és Schmidt rendőrfelügyelők egy egész szakasz rendőrrel.

A képviselőház karzatain és folyosóin rendszeren őrt álló rendőrök számát felemelék és a baloldali földalatti folyosón hat rendőrt helyeztek el és pedig a 262, 569, 387, 1462, és 979. sz. rendőrt.

Alig hogy az ebből a képviselőház ülésén kifejlődött incidens — melyről lapunk más helyén emlékeztünk meg — el volt intézve, Thaly Kálmán jött be a Házba és egyenesen sietett a háznyi hivatalba, hogy ott elpanaszolja, hogy őt a múzeum kapuján át nem eresztették be a Házba és azonnal intézkedést kért, hogy a kapu kinyitassék. Stankovits rendőrfelügyelő kijelenté, hogy nem a rendőség zárta el azt a kaput, hanem Szalay, a múzeumi igazgató.

Thaly ekkor a belügyminisztert kereste fel a folyosón és tőle kért azonnali intézkedést.

Perczel ekkor kijelentette, hogy ő nem adott semmiféle utasítást rendkívül intézkedésekre és ha a múzeum kapuja tényleg be van csukva, azért csak a múzeum igazgatója vagy a főrendiház elnöke felelős.

— Ha nem történik intézkedés rögtön, mondá ekkor Thaly — akkor az elnökséghez fordulok.

Az sem segíthet, — jegyezte meg Per-

czel — mert az ő intézkedési joga csak a Ház területére szorítkozik.

Thaly Kálmán ekkor indulatosan kifakadt és megígérte, hogy a dolgot nem hagyja annyiban.

Az ügy a képviselőház ülése alatt nagy indignációt keltett. Annyit mindenestre elért Bánffy és Perczel, hogy az ülés után zavartalanul távozhatott a Házból.

Arany ifjuság.

— Gazdász majális. —

. . . Madárének, lombzizegés harmóniája tölti be a léget . . . minden olyan tündöklő, fényes, mint a gyémánt . . . A ragyogó nap el-elbuvik a sötét felhők mögé, mintha nem akarna tanuja lenni a szép látványoknak, mely készülni látszik . . . Majd újból eltűnik s vidám sugarai pajzán kedvtelével táncolnak a fák levelein, fűvön, virágon . . . s újra ragyogás, fény . . . mennyi fény!

Mintha ezüstből volnának a fák, fa virágok, mintha arannyal volna behintve minden . . .

Csupa tűz, csupa élet! . . . A lombos ágak árnyai alatt fiatal leányok, serdülő ifjak csevegnek — telve gyönyörrel, igaz boldogsággal . . .

A szellő meg-megrezzeinti körülöttük a lombokat s azok susogva hajolnak össze, felriasztva a csattogó, vidám madárkakat . . .

. . . Irigylésreméltó arany ifjuság . . . Ide jöttek a természet szabad ülébe, a hol tünde, édes illat járja be a léget, a hol a fák titokzatos sutogása, a lombok zizegése bohó ábránddal tölti el az ifju szívet . . .

Táncolnak, vigadnak — míg nem beáll az éjszaka lomha fák ittasult gyönyörrel, titkos sutogással hajolnak össze . . . füvet, virágot elnyom az alom s az ég boltján enyhe ragyogással tünik fel az éji mécses, a holdvilág s a lámpionok halvány fénye mellett, mintha kaczerkódnak akarna a fatalsággal:

— Elég lesz már . . . pihenjétek . . . De nem akad szőfozadója. Az aranyifjuság most ez egyszer elpartolt tőle, nem hallgat reá s folyik a tánc tovább . . . zavartalanul . . . lelkesedéssel . . . reggelig . . .

Már a belépésnél kellemes benyomást tett a közönségre a »Dobos« pavillon csinos és izléses feldiszipése. Az egész terem zöld tölgygírlándokkal volt feléktive, az oldalfalak szintén zöld gírlándokkal, közbe-közbe nemzetiszínű zászlók s magyar czimerek. A figyelmes rendezőség csinos és izléses kiállítású tánczrendekkel kedveskedett a hölgyeknek.

Pont fél tíz órákor a Magyar fiuk rendezítették egy keringőre, melylyel kezdetét vette a táncz s pompás hangulatban folyt tovább.

Hogy milyen sikere volt a majálisnak, legfényesebb bizonyítéka, hogy a Magyarfiak még a késő reggeli órákban is huzták a ropogós csárdást. A közönség elégedetten távozott a majálisról, a szép sikerben Király Tibor elnök, rendezőtársaival egyetemben osztózik. A négyeseket 35 pár tánczolta.

Tudósítónk a majálison jelen voltak névsorát a következőkben állította össze:

Urasszonyok: dr. Balkányi Edéné, Békessy Lászlóné, öz. Berczel Ödönné, öz. Buzás Elekné, Buzás főhadnagyne. Czégely Ferenczné, Dusóczky Pálné, Erber Vilmosné, Donner Johanna, Dobieckzi Sándorné, Emmert Antalné, Farkas Morné, Gévayné, Kondor Lajosné, Kiss Albertné, dr. Kovács Sándorné, Juhász Józsefné, Komlóssy Miklósné, Matyasovszky A-né, Mészáros Józsefné, Miklóssy Gyuláné, Nemeth Istvánné Nagy Gyuláné, Pünkösdy Jánosné, Szücs Mihályné, Szentmiklósy Sándorné, Stenzel Lajosné, Ujváry Istvánné, Váradi Ignáczné, Sz. Vas Gyuláné.

Kisasszonyok: Békésy Berta, Buzás Ilonka, Baróthy Gabriella, Berczely Sarolta, Czégely Vilma, Cirnfus Anuska, Dusóczky Rózsika és Viola, Erber Margit, Emmert Leona, Fár-

kas Er
Géresy
Juhász
Komlós
Kovács
száros
Pünkös
Irén, S
Ujvári

P
mester,
édesat
viselő
ványai
a Royá
A
volt, m
működt
hogy tu
tek, mé
senyt,
A
meg Pa
datlan
A
mint 20
már en
2-ik sz
haszná
bérkosz

Kitűnő munkakerő.

A
Aján
bitja

kas Erzsike, Fényes Adrienne (Székelyhid), Géresy Veronka, Joó Irma, Juhász Izabella, Juhász Ilona, Horváth Mariska, Hajdu Ilonka, Komlósy Etus, Kondor Emma, Kiss Ilonka, Kovács Hedvig, Király Irén, Király Ilona, Mézáros Irén, Németh Ilona, Sz. Nagy Irma, Pünkösdy Jolán, Szücs Viola, Szentmiklósy Irén, Stenzel Laura és Irma, Thaufer Anna, Ujvári Ilona, Várady Ilonka, Vass Irénke.

MŰVÉSZET.

Pauli jubileuma.

Debreczen, május 31.

Pauli Rikárd, a kitűnő énekművész és mester, Hentallerné Pauli Mariska édesatyja és Hentaller Lajos orsz. képviselő apósának jubileuma, melyet volt tanítványai rendeztek szombaton este folyt le a a Royal-szálló dísztermében.

A jubileumi hangverseny igen érdekes volt, mert előkelő művészek és művésznők működtek közre benne, csak az volt a baj, hogy túl hosszúra nyúlt s így igen sokan elmentek, még mielőtt bevégezték volna a hangversenyt.

A hangversenyen nagy számmal jelentek meg Pauli tisztelői és barátai, hogy a lankadatlan buzgalmu mestert ünnepelhessek.

A műsor két szakaszból állott és több mint 20 énekszámot adtak elő az általunk már említett volt tanítványok. Az első és a 2-ik szakasz között a tízpercznyi időt arra használták fel a jubilans tisztelői, hogy bábékoszorúkkal lepték meg a mestert.

Koszorukat adtak tisztelői e felirással 1857—1897; az »Orsz. magyar kir. zeneakadémia« tanári kara, az »Operaház« igazgatósága, br. N o p c s a Elek, az »Orsz. magyar kir. zeneakadémia« tanítványai stb. K ü r y Klára pedig egy gyönyörű ezüst bábékoszorút adatott át T a r n a y Alajossal, melyen »Küry Klára és barátai« felírás olvasható. A hangverseny után társasvacsera volt, a melyen lelkes tósztokban ünnepelték a jubiléumot.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő levelet intézte a jubiláló Pauli Rikárdhoz:

»Tudomásomra jutott, hogy tisztelői e hó 29-én ünnepelni fogják tanár urat, hogy negyven évvel ezelőtt a szinpadai énekművészet szolgálatába lépett. Országszerte ismeretesek tanár urnak ama sikerei, melyeket a kolozsvári és budapesti nemzeti színháznál, majd az operaháznak évek hosszú során át mint első énekese aratott, de széles körben ismeretes amaz ügybuzgó tevékenysége is, melyet az operaház kötelekéből való nyugdíjaztatása után az országos magy. kir. zeneakadémiánál elfoglalt tanári állásából kifolyólag fejtett ki azáltal, hogy számos kitűnő művészt és művésznőt képezett, kik ugy a hazai, mint a külföldi szinpadokon már is tekintélyes állást foglalnak el. Epp ezért negyvenévi művészi érdemes pályafutásának határponyján melegen üdvözlöm tanár urat ama hő óhajtsal, hogy még sokáig nem lankadó ügyszeregettel fáradozzék a magyar énekművészet fölvirágoztatása érdekében. Budapest, 1897. május 28-án.

Wlassics.

Szerkesztői üzenetek.

D. H. L. urnak Huszt. Igen köszönjük szives érdeklődését, amint látni méltóztatik, sieltünk a dolgokkal. Örül a lelkünk, ha a vidékről valami biztató jelt látunk, mert bizony-bizony ott vagyunk; hogy idestova el fog tespedni teljesen a vidéki magyarság, a nem törődömség irányába merülve az anyagi gondok miatt. Ismételtlen köszönjük szives érdeklődését.

Emerich Arnoldné

női divatterme

főter, városháza alatt, Gyenes Lajos helyén

értesíti a n. é. hölgyközönséget, hogy az általános kívánságnak eleget téve

női- és gyermek-kalap raktárát

teljesen ujonnan berendezte.

Aki szép árut és a legújabb divatnak megfelelően vásárolni akar, ne mulassza el üzletünket meglátogatni.

Női ruha varró terem.

Gsakis jó mosó Szerbvásznak

15 krtól kezdve.

Crettonok, Voilek, Batistok, A jour mosó kelmék, valódi francia Mouselinnek, Himzett batistok, Csipkék, Szallagok, Napernyők

bámulatos olcsón, rendkívül dus választékban kaphatók

EISLER IZIDOR divatáru házában

DEBRECZEN, a Főposta mellett.

Gyász ruhák 12 óra alatt készítettnek.

Kitűnő munkakerő.

Alkalmi ruhák gyorsan és pontosan készítenek.

A M. K. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfürészeit, kaszáló és aratógépeit,

továbbá SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

A Fairbanks-féle mérleggyár kizárólagos képvisellete.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varró leányok felvételnek
Eisler Izidor
 női divattermében.

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál,
 nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes
 házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fejfájás, savanyu, felbőgös, hasmenés, gyomorférgés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gíliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczeleli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány lanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12. sz.

A vedjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczeleli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göll Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rotschoek V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diószegen** Vaday Ignác, **Ér-Mihályfalván** Mátray István, **Hadházon** Farkas Ödön, **Kabán** Horváth, Kálmán gyógyszerészeknél.

FALLER GYULA

DEBRECZEN

Piacz-utca 1901.
 UPI divat czikkek
 nagy választékban.

Kossuth-utca Városháza
 NŐI kalapok,
 és női divat czikkek
 nagy választékban.

Millenniumi kiállításon kitüntetve „Jó munkásságáért”

NYÁRI JÓZSEF és FIAI

Budapest,

Debreczen,

VI. Podmaniczky-utca 43.

Nagytemplom előtti tér, kereskedelmi
 akadémia mellett.

Festésre és vegyimosásra

felvállalnak a legjutányosabb áron mindenféle szinehagyott férfi-, női- és gyermekruhákat csipkét, szőnyegeket és butorszöveteket, kősimunkákat, kezttyüket és mindenféle függönyöket stb

Női toltotok egészben festetnek és csak az átalakításra szánt ruhát kell felbontani.

Férfi ruhák egészben festetnek.

Vegyileg mosva és tisztítva mindenféle ruha egészben **felbontatlan állapotban** lesz.

Festésünk **színtartó és nem fog**, vegyileg mosott és tisztított tárgyak a szövet minősége szerint **mogújítva**, azonnal használható állapotban adtnak vissza.

Gyászra szánt ruhák haladéktalanul festetnek feketére.

Vidéki (postai) megbízásokat egyenesen gyárunkhoz **Tissafüredre** kérjük küldeni.

Nagyvárad,

Eger,

főut, Orsolya zárda mellett.

D o b ó t é r.

Gyűjtőtelepek az ország több részében.

Ruhavásárlók figyelmébe!

A pünkösdi ünnepek közeledtére ajánlom a raktáromon lévő dus választéku és kizárólagosan csakis jó és tartós szövetekből **legdivatosabban** saját műhelyemben készült

Férfi, fiu és gyermek ruhákat.

Ezúttal föl hívom a t. vevő közönség figyelmét arra, hogy a nálam vásárolt ruhákon az esetleg szükséges igazítások és ujjonmani kivasalások az üzlettemmel kapcsolatban és személyes felügyeletem alatt lévő szabó műhelyemben eszközöltetnek; úgy hogy minden megvett ruhadarab akár egy mérték utáni megrendelt ruhának teljesen megfelelő.

A ki tehát szép és izléses ruhákat akar venni, bizalommal forduljon a már félézázad óta fennálló és jóhírnévnek örvendő Magyarország legnagyobb és legrégebb férfi, fiu és gyermekruha cégemhez.

NEUMAN M.

DEBRECZEN, Piacz 1829., a m. k. főpostával szemben.

Nyomatott Hoffman és Társa könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.